

Fascinujúci historický román o zlomených srdciach
a dávnej krivde, ktorú treba napraviť.

Zabudnutý palác

Alexandra
Walshová

TATRAN

Zabudnutý palác

Z anglického originálu Alexandra Walsh: THE FORGOTTEN PALACE,
ktorý vyšiel vo vydavateľstve Boldwood Books, Londýn 2023,
preložila Jana Petrikovičová.

Vyšlo vo Vydavateľstve TATRAN, Bratislava 2024 ako 5473. publikácia.
Vydanie I.

Prebal a polep podľa pôvodného návrhu spracovala Ľubica Kochanová.

Zodpovedná redaktorka Kristína Němcová

Jazykové redaktorky Ivana Fábryová, Zuzana Šulajová

Technický redaktor Peter Zentko

Sadzba AldoDesign, Bratislava

Vytlačil FINIDR, s.r.o., Český Těšín.

www.slovtatran.sk

:: knihy pre **hodnotnejší** život

This translation of *The Forgotten Palace* is published
by arrangement with *Alexandra Walsh*.

All rights reserved.

Copyright © Alexandra Walsh, 2023

Translation © Jana Petrikovičová 2024

Slovak edition © Vydavateľstvo TATRAN 2024

ISBN 978-80-222-1554-1

Zabudnutý palác

Alexandra Walshová

TATRAN

Venujem Rosie a Jonathanovi.

Spať! Len či nie aj snívateľ? To nás brzdí.

WILLIAM SHAKESPEARE, *HAMLET*,

Tretie dejstvo, 1. výstup

(strana 79, preklad Lubomír Feldek, 2006, Ikar)

A čuduješ sa tomu, Horatio?
Sú veci na nebi aj na zemi, čo sú
vám filozofom utajené.

WILLIAM SHAKESPEARE, *HAMLET*,

Prvé dejstvo, 5. výstup

(strana 50, preklad Lubomír Feldek, 2006, Ikar)

Prológ

*Nečakaj na smrť
V láske preži každý deň
Užívaj každý okamih
Nevieš, kedy príde koniec
A koniec vždy novým začiatkom je*

*Zabudni na smútok, dovoľ žiaľu rozplynúť sa
Drž hlavu hore a nedovoľ smútku, aby ovládol ťa
Každý krok je cesta
Okamih v čase, v pravde
Kde láska dokonalá je a tvoje srdce silné*

*Dovoľ úprimným slovám, nech očistia ťa
Každé ráno nech precitneš znovuzrodená
Zatvor oči a nechaj, nech intuícia vedie ťa
Keď kráčaš po ceste, ktorá ti je predurčená*

*Buď silná vo chvíľach temných
Lebo i tie raz pominú
Bez tmy nebolo by svetlo
A bez zla nebolo by dobro*

*Dovoľ dobrému plynúť
A dočkáš sa zaslúženej odmeny*

No každý deň prežiť v láske nezabúdaj

ALICE WEBSTEROVÁ, 1900

1. kapitola

Londýn, súčasnosť

„**L**úbim ťa.“

Dve slová, ktoré sa vznášali nad oboma ženami.

„Si si istá?“

„Jeho posledné slová.“

Dážď bičoval okná a sivá obloha akoby s každým úderom hromu klesla o niečo nižšie. Eloise De'Athová odstúpila od svojej kamarátky Rose Hayovej a naposledy sa zadívala do zrkadla. Plavé vlasy vyčesané dohora pôsobili elegantne a zároveň dostatočne konzervatívne, mejkap, s ktorým jej pomohla Rose, bol veľmi decentný. Eloise sa ešte raz poobzerala zo všetkých strán, no nenašla nič, čo by pôsobilo rušivo.

„Nemám sa prezuť?“ opýtala sa, upierajúc pohľad na luxusné saténové lodičky.

„Máme dáždňik,“ odvetila Rose. „Nebudeš veľa chodiť. Auto nás dovezie až ku kostolu.“

Obe ženy chvíľu pozorovali svoj odraz v zrkadle.

„Nemusíš to urobiť, Lo,“ prihovorila sa jej Rose prezývkuo z detstva. „Ak si si to rozmyslela, dám vedieť tvojmu otcovi. Určite všetko zariadi.“

Eloise kamarátke tuho stisla ruku.

„Zašlo to príďaleko...“ začala, no ich rozhovor prerušilo klopanie na dvere.

„Autá sú tu,“ oznámil jej otec spoza dverí. „Môžem ďalej? Ste oblečené?“

Rose si vzala kabelku, rukavice a kabát a otvorila Ericovi De’Athovi.

„Ty a Leon sa poveziete s Claudom, Nahjibom a Martinom v treťom aute,“ povedal Eric tichým hlasom, keď Rose prechádzala popri ňom, ponáhľajúc sa k schodisku. „Ostatní už nastupujú.“

Eloise čakala, ako otec zareaguje.

„Vyzeráš nádherne, dcérenka,“ povedal a oči sa mu zaliali slzami.

„Ďakujem, ocko,“ šepala so zovretým hrdlom. Načiahla sa za dlhým čiernym kašmírovým kabátom, vďačne sa ponorila do jeho príjemného tepla, kožené rukavice si prehodila cez pravé zápästie, na ktorom svietil snehobiely obvaz.

„Ideme?“

„Áno, zlatko, nemali by sme sa zdržovať, lebo prídeme neskoro.“ Eloise chytila otca pod pazuchu a spolu s ním zišla po širokom schodisku, ktoré zdobili girlandy z bielych ľalií. Kolká extravagancia, napadlo jej, lebo všetko, čo súviselo s poslednou rozlúčkou, nadobúdalo megalomanské rozmery.

Pri vchodových dverách stála jej mama Marissa.

„Počkáme sa tam,“ povedala a v očiach sa jej trblietali dlho zadržované slzy.

Marissa vykročila k Eloisinu staršiemu bratovi Garethovi, ktorý čakal pri dverách čiernej limuzíny, aby pomohol svojej mame nastúpiť, jej podpätky klopkali po mozaikovej dlažbe. Eloise neušlo, že susedia, ktorých poznala len z videnia, stoja za brámkami svojich domov, lebo nechceli prísť o toto divadlo. Manželský pár z domu naproti jej kývnutím hlavy vyjadril sústrasť a Eloise si uvedomila, že ani nevie, ako sa ten muž so ženou volajú. Vždy ich brala len ako susedov z domu číslo 29.

„Môžeš nastúpiť,“ povedal otec a otvoril jej dvere auta stojaceho hneď za pohrebnou limuzínou.

„Ponáhľaj sa!“ ozval sa prísny hlas znútra. „Počasie je proti nám, ak Gladys prechladne, bude to katastrofa.“

Eloise si mlčky prisadla k dvom starším ženám. Otec zabuchol dvere, vymenil si ešte pár slov so šóférom a ponáhlal sa k ďalšiemu autu v poradí, v ktorom už sedeli Marissa, Gareth a Eloisina sestra Jessica. Krátko nato šóférov vyhodil smerovku a pohrebný sprievod s Eloisínym manželom Joshuom Winterom sa pohol a pomaly si v lejaku razil cestu ku kostolu, v ktorom sa Eloise a Josh pred štyrmi rokmi zosobášili.

„Ona má červené topánky?!“

Eloise pri poznámke tety Gladys zovrela pery.

„Krikľavo červené,“ neodpustila si jedovatú poznámku Joshovu matka Ethelwyn Winterová. „Že sa nehanbí.“

„Ako dáka prostitútko,“ pridala sa teta Gladys.

„Ja som tu,“ ozvala sa Eloise a po prvý raz uprela pohľad na svokru a jej sestru. „A nie som hluchá.“

„Že sa nehanbíš,“ zavrčala Ethelwyn, „obuť si niečo také vyzyvavé.“

„Je to posledný darček od Joshuu,“ povedala Eloise a s potešením pozorovala, ako bledá tvár starej ženy vedľa nej náhle sčervenala.

„Stáli veľa?“ chcela vedieť Gladys.

„Áno.“

„Môj syn bol štedrý a vždy mal veľmi vyberaný vkus,“ vyhlásila Ethelwyn.

Eloise sa odvrátila, nemala najmenšie výčitky, že klame. Tie topánky neboli od Joshua, kúpila si ich sama. Sklopila pohľad a všimla si, že dažďová kvapka zanechala na saténe jednej z topánok tmavý fliačik v tvare slzy. Krvavočervená slza, pomyslela si, a na krémovom paneli, ktorý ich oddeľoval od vodiča, videla dve slová: *lúbim ťa*.

„Joshua by bol na Eloisinho otca hrdý,“ pokračovala tlmená konverzácia vedľa nej. „Štyri smútočné limuzíny vrátanej tej s rakvou.“

„Vždy vrazil, že je dôležité mať v rodine niekoho, kto podniká

v pohrebníctve,“ podotkla Gladys, prehrabávajúc sa v kabelke, z ktorej vybrala škatuľku s mentolkami. Ponúkla najskôr sestru a potom si vzala jednu aj ona.

Eloise vedela, že ju svokra neponúkne, a vôbec jej to neprekážalo. O hodinu bude po všetkom. Pohľad jej opäť sklúzol na škvrtku na topánke. Ktovie, či zmizne, keď lodičky vyschnú, možno ich tento pohreb natrvalo poznačí a už nikdy nebudú také dokonalé ako predtým. Kolóna áut zastala na červenej vo chvíli, keď Ethelwyn s Gladys porovnávali veľkoleposť tohto pohrebu s inými, na ktorých sa zúčastnili, a Eloise sa ponorila do vlastných myšlienok.

Štyri limuzíny, vrátane tej pohrebnej, to bola pre Ethelwyn vec prestíže – kráľovská procesia na počesť jej princa. Sám Joshua na čele – vo veľmi drahej a vkusnej rakve, ktorú bezplatne poskytl De’Athovo pohrebníctvo, spolu s bohatou kvetinovou výzdobou. Tú aranžovali Eloisonina mama a sestra, keďže ich rodina okrem pohrebnej služby prevádzkovala aj kvetinárstvo. Na rakve, presne v strede, sa vznešene týčila extravagantná strelícia kráľovská, okolo nej biele ľalie, oranžové montbrécie, známe ako padajúce hviezdy, a po bokoch drobné begónie a ruže, biele, oranžové, ružové, dozdobené drobnými rododendronovými listami, brečtanom a jemnou papradou. Eloise mala pocit, že sa díva na tapi-sériu.

V aute hneď za pohrebnou limuzínou sa viezli ony tri, najdôležitejšie ženy v Joshuovom živote; manželka, teda vdova, opravila sa v duchu, matka a teta. Joshuov otec Quinn Winter zomrel pred osemnástimi mesiacmi. Winterovská rodina nemala viac členov, ktorí by Joshuu prišli oplakávať. Rosin manžel Leon sa ponúkol, že pôjde v aute s Eloise ako morálna podpora, no Ethelwyn s Gladys sa voči tomu ostro ohradili.

„V aute za rakvou sa má viezť len najbližšia rodina,“ protestovala Ethelwyn počas večere v dome Eloisininych rodičov, kde sa zišli najbližší príbuzní, aby spoločne prebrali podrobnosti poslednej rozlúčky.

Eloise mala chuť navrhnuť, že pôjde v ďalšom aute sama. Keby poslednú rozlúčku nefinancovali jej rodičia, Ethelwyn by možno trvala na tom, aby sa Eloise na pohrebe ani nezúčastnila, čo by bol len ďalší z manévrov tichej vojny, ktorú viedla proti svojej neveste. Počas Eloisinho manželstva s Joshom vyhrala staršia zo žien každú bitku. Eloise sa buď bránila, odvracala útok, alebo sa neúspešne pokúšala uzavrieť prímerie.

V aute hneď za nimi sa viezli Eloisini rodičia s Eloisínym bratom, sestrou a ich partnermi. Eloise na okamih zaleteli myšlienky k sestrinej životnej láske, k nevyspytateľnému švagrovi Leeovi. Predstavovala si, čo by tak mohol vyvíeť počas obradu. Keď boli naposledy na pohrebe jednému spoločnému rodinnému známému, Lee sa z ničoho nič rozhodol zorganizovať karaoke, Jessica mu však stihla včas zobrať krígel z ruky a odviešť ho do bezpečia.

Rose s Leonom dostali záchvat smiechu, keď im Eloise začiatkom týždňa oznámila, že si Lee berie v práci deň voľna, aby mohol prísť na Joshuov pohreb.

„S Leem je vždy zábava,“ vyhlásil Leon, dolievajúc im víno do pohárov. „Pamätáte sa, ako raz na Vianoce vyliezol na jedáleňský stôl a začal robiť striptíz?“

„Alebo keď sa vtedy vyčúral do kuchynského drezu, lebo bol taký opitý, že nevládal vyjsť hore schodmi...“ spomenula si Rose.

„Alebo keď vyprdel celú hymnu.“

„Zlaté časy,“ povzdychla si vtedy Eloise, a keď teraz po očku sledovala Ethelwyn s Gladys, tajne dúfala, že Lee vyvedie niečo naozaj nehorázne.

V poslednom aute sa viezli Rose s Leonom a Joshuovi najlepším kamarátmi – Claud Willoughby, Nahjib Virk a Martin Culshaw. Eloise pomyslela na Rose s Leonom, vôbec im nezávidela, že musia sedieť v tesnej blízkosti tých mužov. Eloise si v mysli vybavila večer, keď jej Joshua predstavil svojich troch nerozlučných kamarátov, a oni jej vysvetlili, že si vravia „Štyria mušketeri“. Eloise s Rose však po silvestrovskej noci, ktorú strávili spoločne s nimi

na škótskom hrade, premenovali toto zoskupenie na „Štyroch jazdcov apokalypsy“. Eloise si spomenula, ako o polnoci stáli vonku pred hradom, pripíjali si ľadovým šampanským a Josh sa snažil odtiahnuť Claudovu priateľku Davinu pod imelo.

„O chvíľu sme tam,“ štychla Gladys do Eloise a vrátila ju tak do prítomnosti.

„Ďakujem,“ zahundrala Eloise, vybrala z kabelky vreckové zrkadielko a skontrolovala si účes a mejkap.

Auto zastalo pred kostolom a otvorili sa dvere. Otec ju chytil za ruku a pomohol jej vystúpiť prvej, tak ako prikazuje etiketa, Ethelwyn prižmúrila oči a dala tak najavo svoju nevôľu. Gladys opäť skritizovala jej topánky. Eloise im už nevenovala pozornosť a zamierila k Rose, Leonovi a členom svojej rodiny.

De'Athovci prevádzkovali rodinné pohrebništvo už tri generácie. Eloisin otec Eric v súčasnosti zaučal Eloisinho brata Garetha, ktorý jedného dňa prevezme vedenie rodinnej firmy ako zástupca štvrtej generácie De'Athovcov. Keď Eloise kedysi dávno rodine oznámila, že chce byť lekárkou, otec sa rozosmial, no v očiach sa mu zračila pýcha. „Takže konkurencia? Budeš zachraňovať mojich perspektívnych klientov?“

„Môžem v nemocnici rozdávať tvoje reklamné letáčky,“ navrhla so smiechom.

Eloise popri štúdiu pracovala v zadnom trakte pohrebništva, kde pomáhala s úpravou zosnulých. Počas zaučania sa do rodinného biznisu veľmi rýchlo pochopila, že toto v budúcnosti robiť nechce, radšej by sa venovala vedeckej práci a robila všetko preto, aby ľuďom ich život práve naopak predĺžila a skvalitnila.

Pri poslednej pohrebnej limuzíne postávali traja Joshovi kamaráti. Dva týždne s Eloisínym bratom Garethom nacvičovali, ako ponesú jeho rakvu. V seriáloch a filmoch často vidieť, ako

rodinní príslušníci a blízki priatelia odprevádzajú zosnulého na poslednej ceste, nesú na pleciach rakvu s jeho telom. No nie je to vôbec také jednoduché a je lepšie nechať to na profesionálov. Vždy treba brať do úvahy aj pôdorys kostola, kaplnky či krematória, často je potrebné, aby si tí, čo nesú telo zosnulého, vyložili rakvu na plecia ešte predtým, ako smútoční hostia zaujmú svoje miesta, aby sa predišlo prípadnému neželanému faux pas pred zrakom trúčliacej rodiny. Joshovi priatelia sa však i napriek možným rizikám rozhodli pre tradičný postup.

Chceli takýmto spôsobom vzdať úctu svojmu padlému kamarátovi. Eric s Garethom napokon ich naliehavým prosbám vyhovel. Eloise sa pozrela ich smerom; stáli tam v drahých čiernych oblekoch s hodvábnymi čiernymi viazankami a potichu sa rozprávali, smutní, s vážnymi tvármi a zastretými pohľadmi. Zamestnanci pohrebnej služby zložili z veka truhly kvetinovú výzdobu – nechali tam len výstrednú kyticu z bielych a žltých kvetov od Clauda Willoughbyho, Nahjiba Virka a Martina Culshawa, spolu s vencom červených ruží od Eloise. Eloise padol zrak na vkusný veniec bielych kornútoviiek a konvaliniek. Nepamätala si, že by ho videla na zozname vencov, ktoré mali vyrobiť mama so sestrou.

So stiahnutým hrdlom hľadela na drobné biele kvietky. Konvalinky. *Lúbim ťa*. Parfum. Cítila, ako ju zaplavuje žeravý hnev, obrátila sa a pohľadom kĺzala po zhromaždenom dave. Videla však len more čiernych kabátov a dáždnikov, ktoré v poryvoch vetra pripomínali trepotajúce sa krídla vrán, a samé smutné tváre, pretože s odchodom Joshuu Wintera zrejme zo sveta nadobro odišla aj všetka radosť.

Všade, kam sa pozrela, len popolavosivé tváre, v ktorých sa zračila lútosť i pochybnosti. Ako je možné, že mladý, zdravý muž náhle zomrie vo vlastnej kuchyni? Jeho manželka je lekárka. Bola tam – prečo ho nezachránila? Vypočúvala ju polícia. Nie je to nič neobvyklé, v takýchto prípadoch ide o bežný postup, ale aj tak...

„Mali by sme ísť,“ vytrhol ju zo zamyslenia mamin hlas. „Ethelwyn s Gladys sú už vnútri.“

Eloise urobila, ako jej kázali, vyšla po piatich schodíkoch vedúcich k hlavnému vchodu kostola, dúfajúc, že to Claud, Nahjib a Martin zvládnu. Bude tam predsa i Gareth a zopár ďalších zamestnancov De’Athovho pohrebníctva.

Eloise zastala pred bránou kostola, ešte raz sa rozhladla po dave ľudí, no nenatrafila na nikoho, kto by mohol Joshovi poslať konvalinky. Claud zachytil jej pohľad a nepatrne kývol hlavou, čo spôsobilo, že hnev, ktorý pociťovala, ešte zosilnel. Chytila sa otca a kráčala po jeho boku dlhou stredovou uličkou. Spomenula si, ako takto kráčali naposledy, a do očí sa jej nahrnuli slzy – ona celá v bielom a jej otec prekypujúci pýchou. A dnes sú tu opäť, v akejsi sobášnej paródii. Tentoraz ju však otec dovedie k prvej lavici, ona si sadne, a tak bude čakať na Joshuu.

Ethelwyn vrhla po Eloise nevraživý pohľad a odtiahla Gladys na opačnú stranu uličky. Rose s Leonom si sadli vedľa Eloise a zvyšok rodiny zaujal miesto v lavici hneď za nimi. Keď do kostola vchádzali ostatní smútiaci hostia, rozoznalo sa kostolom „Adagietto“ z *Piatej symfónie* Gustava Mahlera. Kostol praskal vo švíkoch, ľudia obsadili aj chórové miesta na poschodí a so sklopeným pohľadom sledovali čierno-biele dlažobné kocky, po ktorých pomalým krokom postupovali vpred ôsmi muži odpre-vádzajúci Josha Wintera na večnosť.

Gareth stíšeným hlasom vydal zopár pokynov, muži zložili rakvu z pliec, položili ju na určené miesto a uklonili sa smerom k oltáru. Zamestnanci pohrebníctva sa stiahli do úzadia, jediný Gareth zaujal miesto vedľa svojho otca. Nahjib s Martinom si sadli vedľa Ethelwyn s Gladys a Claud vkĺzol do lavice, kde sedela Eloise s Rose a Leonom.

V kostole zavládlo ticho, ktoré podchvíľou narušil osamelý vzlyk. Potom sa už slova ujal kňaz. Eloise hľadela na rakvu a po celý čas myslela na veniec z konvaliniek. Nasledoval chvá-

lospev, slová lásky a smútku sa kĺzali priestorom kongregácie sťa kamienky po hladkom jazere a vyvolávali ďalšiu a ďalšiu vlnu smútku, údesu a prekvapenia z náhlej a nečakanej straty.

Eloise cítila, ako ju čiasi dlaň chytila za lakeť, pomohla jej vstať a do rúk jej vtisla spevník. Kostolom sa niesla hudba, a keď doznela, Claud, Nahjib a Martin vystúpili dopredu, aby predniesli oslavné ódy na štvrtého mušketera – samé veselé a dojmavé historky: Josh v škole, Josh v práci, Josh ako ich priateľ a brat. Keď všetci traja kráčali späť na svoje miesta, bolo počuť doznievajúce vzlyky a smiech.

Smútočný obrad sa chýlil ku koncu, kňaz sa váhavo pozrel na Eloise, no ona rýchlo odvrátila zrak, aby sa im neskrížili pohľady. Záverečná pieseň mala byť jej rozlúčkou so zosnulým manželom Joshom Winterom, právnikom, budúcim členom Kráľovskej súdnej rady, ktorý vo veku tridsaťšesť rokov v dôsledku rozsiahleho infarktu naposledy vydýchol na kachličkách v ich kuchyni. *Lúbim ťa.*

Kňaz len s veľkou neochotou dal znamenie kaplánovi, ktorý pustil záverečnú rozlúčkovú pieseň. Hlboké ťaživého ticho vzápätí preťal nesmrteľný hlas Judy Garlandovej a jej muzikálový hit *Get Happy* o tom, ako sa pripraviť na súdny deň.

Keď hudba zaplnila rozľahlý priestor kostola, prítomní členovia kongregácie nevedeli, či majú plakať alebo sa smiať. Slová, ktoré s toľkým oduševnením spievala dávno zosnulá hviezda s tragickým osudom, odrazu nadobudli celkom nový význam.

„Čo ti to napadlo?“ precedil pomedzi zuby Claud a v žltohnedých očiach sa mu nenávistne zablysko.

Keď sa pieseň blížila k záveru, Eloise schmatla kabelku, v ruke chvíľu žmolila vreckovku a potom rázne vstala. Uprela pohrdavý pohľad na rakvu a porozopínala si gombíky na decentnom čierom kabáte, čím odhalila kratučké trblietavé červené šaty s rozparkami po bokoch. Kabát podala Rose, ktorá mlčky prikývla, a prebehla uličkou s pohľadom upretým pred seba. Zastala pri

poslednej lavici, zadávala sa na ženu, ktorá mala tvár zmáčanú slzami, a znechutene sa uškrnula. Konvalinky.

Vonku stálo auto, za volantom sedel Serjit, jeden z De'Athových zamestnancov, ktorý pomáhal Joshovým kamarátom niesť jeho truhlu.

„Nechcela si zostať do konca, Lo?“ opýtal sa jej, keď sa auto rozbehlo a zaradilo do popoludňajšej premávky.

„Nie. Je tam dosť ľudí, ktorí sa budú pozerieť, ako ho kladú do zeme. Dobre vieš, že túto časť obradu nenávidím. Desí ma.“

„Takže Heathrow?“ opýtal sa pre istotu a pohľad mu skĺzol na kopy batožiny na sedadle vedľa nej, ktorú tam v ten deň ráno naložil Eloisin otec.

„Áno,“ odvetila, a keď sa obzrela, zbadala Clauda, ako vybieha z kostola so šokovaným výrazom v tvári. „Heathrow, a dupni na to, prosím.“

2. kapitola

Dibden Purlieu, Hampshire, január 1900

„Pusťte ma von!“

Alice Websterová búšila na dvere, mykala kľučkou, no otcove kroky sa vzdalovali. Najprv zúfalo kričala, no po chvíli sa sklonila k sučke Jacka Russela menom Dotty, ktorá za ňou pribehla, a so psíkom v náručí nešťastne dosadla na posteľ s baldachýnom.

„Ach, Dotty, čo si bez neho počnem?“ zašepkala a zaborila tvár do jej tuhých štetín.

Vtom jej niečo zišlo na um. Vyskočila z postele, pribehla k oknu, prudko ho otvorila, no pri pohľade na štrkovú cestičku hlboko pod sebou si uvedomila, čo by znamenalo liezť po odkvapovej ríne nadol, a striasla sa od strachu. Skočiť si netrúfla, bolo to príliš vysoko, nechcela si dolámať nohy. Opäť sa rozbehla k dverám, mykslovala nimi a volala na otca, no namiesto odpovede začula odbíjať stojace hodiny, oznamujúce poludnie. Keď doznela ozvena dvanástich odpočítavajúcich úderov, srdce jej zaplavila neznesiteľná bolesť.

Parník, ktorý v čase poludňajšieho odlivu vypláva zo Southamptonu, ju mal previezť cez Atlantický oceán v ústrety šťastnej budúcnosti. Oči sa jej zaliali slzami a ona si ich chvatne utierala. Plačom nič nevyrieši, karhala sa v duchu. Považovala sa za intelektuálku a v ťažkých situáciách sa vždy riadila skôr rozumom ako citmi. Aj teraz sa snažila racionálne si zdôvodniť svoje zúfalstvo, hoc vedela, že sa jej to nepodarí – prežívala čosi príliš

intenzívne, aby to vedela ovládnuť –, a po líkach sa jej kotúlali dlho zadržované slzy.

Alice sa opäť hodila na posteľ. Doty jej chvíľu oblizovala tvár a potom sa jej uvelebila v ohybe lakťa; panička a pes na žiarivožltej prikrývke vo veľikánskej posteli uprostred rozľahlej spálne. Alice si prerývane vzdychla a zaborila tvár do vankúšov. Cítila neznesiteľný smútok, v mysli sa jej opäť vynorila Ephraimova tvár: dívajú sa jeden na druhého, vzduchom letí zátku od šampanského, obaja sa smejú, jeho ruka položená na jej... a potom už len búšenie na dvere, telegram, ktorý všetko zničil, a zdesené blede tváre jej otca Normana a staršieho brata Benedicta.

Úplne ju vyviedlo z miery, čo nasledovalo potom. Jej otec Norman Webster, inak mimoriadne pokojný človek, sa tentoraz rozzúrnil tak, že ho Alice nespoznávala. Tvár mu od hnevu očervenela a mrazivým hlasom sa dožadoval vysvetlenia. Ephraim oboch mužov ignoroval, nepovedal ani slovo, len sa otočil chrbtom, keď Benedict odnášal Alicine kufre a tašky a volal na sluhu, aby im prišiel pomôcť. Ephraim privolal svojho sluhu, dal mu pokyn, aby sa postaral o batožinu, a telegram zvieral v hrsti sťa víťaznú trofej.

Otec ju ťahal k lodnej lávke, aby sa čo najrýchlejšie dostali preč z lode, a ona úpenlivo vyvolávala Ephraimovo meno a prosila ho, aby jej pomohol. Keď sa za ním posledný raz obzrela, až ju zamrazilo: hľadel na telegram, tváril sa spokojne, ba dokonca sa víťazoslávne usmieval. Na Alice sa ani len nepozrel. Keď zabuchol dvere kajuty a bol pripravený odplávať, Alice mala pocit, že sa jej srdce rozletí na márne kúsky. Ephraim prikázal sluhovi, nech informuje kapitána, že došlo k zmene plánu, potom sa akoby na pozdrav obrátil k Alicinmu otcovi, no v tej chvíli sa medzi nich postavil Benedict a Alice ho stratila z dohľadu.

„Vždy sme sa usilovali byť dobrými a chápacími rodičmi,“ povedal jej otec nahnevane, keď sa vrátili do rodinného sídla Webster House v Dibden Purlieu v Hampshire. „Vychádzali sme

ti vo všetkom v ústrety. Dovolili sme ti študovať na Newnham College, ponechali sme ti voľnosť v rozhodovaní, čo mnohí naši priatelia považujú za neprípustné. Dôverovali sme ti, Alice, a ty si sa nám takto odvdáčila. Zradila si celú našu rodinu v mene niečoho, čomu hovoríš láska.“

Dotty v spánku zakňučala a Alice sa tuhšie primkla k jej teplému telíčku. Upokojujúca, nevinná a oddaná láska verného zvieratá bola pravým opakom trpkého citu, ktorému Ephraim vravel láska.

Láska, pomyslela si Alice. Jedno slovo a toľko významov. Láska k priateľom, láska k rodine, láska k zvieratú. Jej ozajstná láska k Ephraimovi – hlboká, vášnivá, závratná a nečakaná –, ktorá ju napokon zlomila.

„*Nečakaj na smrť, v láske preži každý deň...*“ zašepkala. „*Zatiaľ čo noc je koniec, spánok malá smrť, ráno je začiatok a úsvit nová nádej...*“

Alice trpko prehltna slovo *nádej*, vo svojej bolesti však nenachádzala nič pekné. V básňach, románoch, divadelných hrách – tam všade sa ospevuje agónia stratenej lásky. Nie, všetci sa mýlia, pomyslela si, na tejto mizérii niet nič vznešené, jediné, čo pretrváva, je hlboký smútok, zúfalstvo a rozorvané srdce.

„Ach, Dotty, som hlupaňa,“ povzdychla si. „Všetko som zničila.“

Dážď bičoval okenné tabule a Alice sa triasla od zimy. Prikryla seba i Dotty hrubou dekou, ktorá pochádzala z ich rodinnej textilnej fabriky, a zakrátko upadla do nepokojného spánku.

„Vstávaj, Alice.“

„Mama...“

Sieťované záclony viali v dokorán roztvorenom okne a vo večernom prítmí ľadovej spálne pripomínali vznášajúcich sa

duchov. Alicina matka Adela rýchlo zavrela okno. Doty zoskočila z postele, vybehla otvorenými dverami von a zľahka ťapka-júc labkami o podlahu sa vydala hľadať svojich psích kamarátov a niečo pod zub. V domácnosti Websterovcov žilo mnoho psov rôznych rozmerov, od nemeckej dogy, ktorá bola najväčšia, po najmenšiu Doty.

„Je tu hrozná zima. Prečo si si nezavrela okno?“

„Neviem. Asi som zabudla...“ začala Alice, no mama ju nenechala dohovoriť.

„Povedala som pani Greenovej, aby dala zakúriť v kozube a pri-niesla ti táčnu s večerou.“

Alice sa pokúsila zdvihnúť hlavu z vankúša, no premohla ju zvieravá bolesť. Pred očami sa jej zatmilo a mala pocit, že od bolesti, nevedela či fyzickej alebo duševnej, sa povracia. Bolel ju každučký kúsok tela, zúfalstvo jej preniklo až do špiku kostí a srdce akoby sa jej rozbilo na tisíce črepín, ktoré sa jej zarezávali priamo do duše. Jej neúnavná myseľ akoby odrazu bola prázdna, neschopná spracovať udalosti dnešného dňa.

„Dievča nešťastné,“ povzdychla si Adele, sadla si na posteľ a vzala do dlaní Alicinu ľadovú ruku. Z jej slov však nebolo cítiť hnev.

„Prepáč mi, mama, veľmi ma to mrzí,“ zašepkala Alice.

„Srdiečko, musel to byť pre teba obrovský šok,“ povedala Adele a objala ju. Alice sa nebránila, užívala si mamino objatie, vdy-chujúc dôverne známou vôňu levandulevej kolínskej. „Teraz sa ti určite zdá, že bolesť, ktorú prežívaš, už nikdy nepominie.“

„Áno,“ šepla Alice do maminých plavých vlasov, prekvapená, že presne vie, čo cíti. „Bolí to tak veľmi, že sa to nedá slovami opísať.“

„Ach, dievčatko moje, rozchod s prvou láskou je vždy veľká rana.“

„Ale ja neverím, že sa to skončilo. On ma ľúbi.“

„Povedal ti to?“

„Áno...“

„Alice,“ prehovorila Adele pevným hlasom, „možno ťa naozaj ľúbi, ale to, čo sa stalo, je jednoducho neprijateľné, a hoci veľmi trpíš, tvoj otec s bratom sa zachovali správne.“

„Ja viem. Nechcela som ocka nahnevať. Ako mu je?“

„Je z toho stále veľmi rozrušený, ale zvládne to,“ ubezpečila ju Adele. „Dohodli sme sa, že dnes zostaneš vo svojej izbe. Zajtra bude nový deň a porozprávame sa, čo ďalej.“

„Mama, ale ja...“ chcela namietnuť Alice, no Adele pokrútila hlavou.

„Vždy sme ťa viedli k tomu, aby si bola samostatná a nezávislá, verili sme tvojmu úsudku, no ukázalo sa, že sme niekde urobili chybu. Keď nastal čas, aby si sa zodpovedne rozhodla, nevybrala si si to, čo je správne a múdre.“

Alice mlčala.

„Dnes sa poriadne naješ a vyspíš a ráno spoločne rozhodneme, ako ti pomôcť.“

Alice si od mamy vzala vreckovku a utrela si slzy.

„Prečo ste ku mne takí milí, keď som sa k vám tak nepekne zachovala?“ opýtala sa zachrípnutým hlasom.

„Len si počúvala hlas svojho srdca, tak ako sme ti to od malička vštepovali. To my sme na vine, nie ty. My dvaja s otcom si musíme vyjasniť...“

Vtom ktosi zaklopal. Vošla pani Greenová, gazdiná, a za ňou dve slúžky – jedna niesla podnos s jedlom a druhá uhliak.

„Ďakujem, Sylvia,“ povedala Adele dievčine, ktorá pokľakla ku kozubu, pripravená s pomocou triesok založiť oheň. Tá sa len rýchlo uklonila.

Sylvia venovala Alice ľútostivý pohľad a Alice sa na ňu cez slzy usmiala. Aj druhá slúžka Brunella sa na Alice hanblivo usmiala. Po chvíli sa obe dievčiny vzdialili, pani Greenová ešte niečo poupratovala, potom spoločne s Adele preložili jedlo z tácie na stolík pri kozube a potichu sa pritom rozprávali.

Alice si najskôr myslela, že nadobro stratila chuť do jedla, no keď zacítila omamnú vôňu horúcej paradajkovej polievky a čerstvo upečeného chleba, začali sa jej v ústach zbiehať slinky. Vedľa taniera s polievkou a krajcami chleba prikrytými ľanovou utierkou ležala kôpka lákavo vyzerajúcich sendvičov s kuracím mäsom, šunkou a zeleným šalátom. Na opačnej strane stolíka ležalo niekoľko druhov zákuskov a Alice s potešením zistila, že nechýba ani šálka horúcej čokolády, z ktorej sa ešte parí.

„Necháme ťa v pokoji sa navečerať, Alice,“ povedala Adele. „Keď doješ, zazvoň na Sylviu, pripraví ti kúpeľ. Potom sa pokús zaspať, ráno sa porozprávame. Nemusíš sa ničoho báť, nehneváme sa na teba.“

Mama sa smutne usmiala a vyšla z izby, nasledovala ju pani Greenová. Alice spustila nohy z postele, pristúpila potíchu k dverám a pritísila k nim ucho. Počula mamin hlas.

„Ak bude mať dosť síl, aby zjedla polievku, prežije to.“

„Úbohá slečna Alice,“ povzdychla si pani Greenová, „zlomené srdce vždy veľmi bolí.“

„To je pravda, no verím, že sa z toho poučí a nabudúce sa bude správať rozvážnejšie.“

„Nabudúce,“ zahundrala si Alice popod nos. „Žiadne nabudúce nebude. Nikdy ho neprestanem milovať.“

3. kapitola

„Ako už isto viete, čo nevidieť odchádzam s chlapcami do Európy,“ vyhlásila lady Agatha Hopeová dva dni po Alicinom postupnom návrate domov.

Alice, ktorá sedela medzi bratmi Hugom a Benedictom so šálkou čaju v ruke, sa potešila, že po dvoch dňoch strávených vo svojej izbe ju rodina konečne, aj keď len nakrátko, omilostila. Rodičia sedeli v širokom dvojkresle naproti nej a teta Agatha v pohodlnom, sýtoružovom zamatom potiahnutom ušiaku, o ktorom Alicina mama vravievala, že jej pripomína detstvo v Pandžábe.

„Už dávnejšie sme chceli so synmi cestovať a ukázať im svet, no keď Barnaby zomrel, akosi z toho zišlo,“ pokračovala Agatha.

„A ktoré krajiny chcete navštíviť?“ opýtala sa Adele.

„Francúzsko, Taliansko, Nemecko, Rakúsko a zrejme aj Benátky, Atény, Konštantínopol, grécke ostrovy a na záver Egypt, kde by sme radi absolvovali plavbu po Níle. Chlapci veľmi ťažko nesú otcovu smrť. Barnaby sa na tú plánovanú cestu do Európy veľmi tešil, preto som sa rozhodla, že ju s deťmi podnikneme na jeho počesť.“

Rodina sa zhromaždila v takzvanom Malom salóniku, ktorý Alicina mama uprednostňovala pri stretnutiach s užšou rodinou a blízkymi priateľmi. Väčšie stretnutia sa zvykli konať v Červenom salóne, ktorý zdobili elegantné červené tapety na stenách, vyrezávané skrinky z exotického dreva a vzácne zbierky artefaktov, ktoré si Adelin otec priviezol z rôznych kútov sveta. Malý

salónik bol útulný priestor s rôznofarebnými kreslami – každý člen rodiny mal svoje vlastné a pár ich bolo vyhradených pre hostí.

Alice s bratmi sedela na veľkej, bledožltej damaskovej pohovke s vysokými bočnicami, ktoré chránili sediacich pred prievanom. Alice, príjemné vnorená do mäkučkého sedadla, si tam pripadala ako v skrýši, neviditeľná pred okolitým svetom. Chýbal jediný člen rodiny, Alicina staršia sestra Petronella, ktorá sa s manželom a ich synčekom vrátili domov do Londýna.

„Milujem cestovanie,“ usmiala sa Adele na manžela a ten ju chytil za ruku.

„Čo keby sme za Agathou do Európy na nejaký čas pricestovali?“ navrhol.

Alice mlčky pozorovala svojich rodičov. Otec, veľmi kultivovaný, pokojný a rozvážny muž s hustou hrivou čiernych vlasov a hlbokými zelenými očami, v skutočnosti nemal ani potuchy o tom, aký je prítlačlivý. A mama bola pre Alice tou najkrajšiu ženou na svete. Mala plavé vlasy, orieškovohnedé oči a prirodzenú eleganciu. Kamkoľvek vstúpila, okamžite vzbudila pozornosť, otáčali sa za ňou ako muži, tak ženy. Vždy bola vlúdna a usmiata, preto ju mali ľudia radi, neustále dostávala pozvania na prestížne spoločenské udalosti a zasadnutia rôznych výborov, správnych rád.

„To by bolo úžasné,“ potešila sa Adele. „Môj otec nadovšetko miloval cestovanie. Kedykoľvek mal čas, nastúpil s nami na loď, do vlaku či koča a spoločne sme sa vydali v ústrety novým dobrodružstvám. Mali sme naozaj čarovné detstvo.“

Alicin starý otec pracoval pre Východoindickú železničnú spoločnosť, a keď zbohatol predajom ocele, využil každú príležitosť, aby s rodinou navštívil nejaké zaujímavé miesto. Vtedy s obľubou vravieval, že idú skontrolovať, ako idú obchody. V skutočnosti tým len maskoval svoju lásku k Indii a jej obyvateľom.

Alicino detstvo bolo poznamenané historkami z rodinných výletov jej rodičov. Keď bola malá, často si predstavovala, že býva v mramorovom paláci alebo že zahalená v dlhých hodvábnych

šatách putuje púšťou s miliónmi hviezd nad hlavou. Otec živil jej fantáziu príbehmi o gréckych bohoch, hrdinoch a príšerách a svojím nadšením nakazil aj Aliciných súrodencov. A keď sa na dlhší čas vrátili do svojho domu v londýnskej štvrti Bloomsberry, otec ich brával do Britského múzea pozrieť sa na Elginove mramory.

Alice tam trávievala celé hodiny, obdivujúc umelecké zbierky. Fascinovala ju Rosettská doska a tajomné hieroglyfy zo starovekého Egypta, často prosila otca, aby ich raz zobral na plavbu po Níle. Každý pramienok histórie sa jej votkával do mysle a jej túžba dozvedieť sa viac o dávnych civilizáciách každým rokom rástla. Presvedčila rodičov, aby ju poslali študovať do Cambridgeu na Newnham College, ktorá sa nachádzala len päť minút jazdy bicyklom od Peterhouse, kam chodil jej brat Hugo. Venovala sa štúdiu klasických civilizácii, ich mýtom a histórii a nesmierne sa tešila z vedomostí, ktoré tam získavala.

„Ak budú Andrew s Robertom pár mesiacov chýbať v škole, nič hrozné sa nestane, no i tak urobím všetko preto, aby v učive veľmi nezaostávali,“ dodala Agatha. „Najala som im preto učiteľku, istého mladého učenca, ktorý, bohužiaľ, ochorel, dostal osýpky. Vaša Alice je veľmi múdre dievča, tak mi napadlo, že by počas našej cesty po Európe mohla chlapcov doučovať ona. Na revanš by som zase ja dohliadla na ňu. Sám si predsa vravel, Norman, že by bolo lepšie, keby na nejaký čas, kým rozruch okolo nej pominie, odišla.“

Alice neveriacky hľadela na tetu.

„Nehnevaj sa, tetuška, ale asi som to dobre nepochopila. Ty navrhuješ, aby som vás sprevádzala na okružnej ceste po Európe?“

„Áno, drahá,“ odvetila Agatha a v očiach sa jej rozžiarili radosné iskierky.

Alice sa mlčky pozrela na rodičov.

„Podľa mňa je to výborný nápad,“ vyhlásila Adele a vhodila manželovi do šálky s čajom kocku cukru. „Čo ty na to, Norman?“

Norman Webster sa pozrel na svoju mladšiu sestru Agathu, Alice mala pocit, že na ňu mrkol, ale asi sa jej to len zazdalo.

„Áno, asi bude lepšie, aby sa Alice držala v ústraní, kým ten škandál neutíchnie, preto si myslím, že by to bolo skvelé riešenie,“ vyhlásil. „Bude musieť odísť z Newnhamu, no na cestách sa toho tiež veľa naučí. Ako učiteľka tvojich synov si aspoň vyskúša akademické zručnosti v praxi.“

Alice posmutnela pri predstave, že príde o svoje ťažko vybojované miesto na univerzite, no pravda bola taká, že bola ochotná vzdať sa ho už predtým, keď súhlasila, že s Ephraimom ujdú do Ameriky, takže nemala najmenšie právo si sťažovať.

„Čo ty na to, Alice?“ obrátil sa na ňu otec.

„Bola by to úžasná skúsenosť,“ odvetila. „Takpovediac splnený sen.“

„Potom sme dohodnuté,“ usmiala sa Agatha. „Chceli by sme odísť v polovici februára, takže máš zhruba mesiac, aby si si zriadila všetko potrebné. Pocestuje sa nami aj John Wendbury, môj komorník. So starostlivosťou o chlapcov ti bude pomáhať ich pestúnka Miriam Ipswichová. A prihováram sa za to, Alice, aby si zobrala aj svoju slúžku Florence Parkerovú. Moja komorná slečna Eaglesová dozrie na jej výchovu.“

Alice sa pozrela na rodičov. Hugo jej stisol ruku.

„Neboj sa,“ šepol Benedict sediaci vedľa nej. „Keď sa vrátiš, nikto si ani nespomenie na to, čo sa stalo.“

Alice nevedela, čo povedať. Pociťovala radostné vzrušenie a zároveň sa jej zmocnila panika. Tá cesta je pre ňu príležitosť spoznať svet, no ak odíde, vzdá sa možnosti stretnúť sa s Ephraimom. Vedela síce, že ho stratila, no cítila neznesiteľnú bolesť. Stačil by jej jediný pohľad naňho, aby dokázala aj so zlomeným srdcom žiť ďalej. Nikdy nebude žiadneho muža ľubiť tak vrúčne, ako ľúbila jeho. Ten dar bol však dvojsečná zbraň.

Kým dumala nad tým, čo všetko svojím odchodom stratí, v mysli jej skrsla šťastná myšlienka: možno sa stretne so svojou

najlepšou priateľkou Juliet Fraserovou Priceovou, dcérou baroneta, ktorá odišla s rodinou do Európy minulý týždeň.

„Mama s otcom si vzali do hlavy, že tento rok na jar musím bezpodmienečne navštíviť galériu Uffizi,“ oznámila jej Juliet, keď sa stretli počas vianočných sviatkov, „a samozrejme, že aj Paríž a Španielsko. Rodičia zvažujú, či nestrávime nejaký čas aj v Belgicku a Holandsku. Ocko sa chce venovať štúdiu Vermeeroových diel. A mama s obľubou vravieva, že prelom storočí je ten správny čas zoznámiť ma so sofistickou Európou. Ozaj, do Talianska má prísť aj Tybalt, takže z toho napokon bude rodinné stretnutie.“

Tybalt bol Julietin starší brat. Žil momentálne v Čechách, kde spolu so známym ich otca študoval sochárstvo. Tybalt bol pôžitkár, rád si užíval život a s vervou sa vrhal to všetkého, čo nejakým spôsobom súviselo s umením. Chýbajúci talent vyvažoval nadšením a najnovšie o sebe prehlasoval, že je najväčším sochárom, aký kedy žil.

„Máš pravdu,“ súhlasila Alice, „bude to ďalší historický míľnik. Pred dvomi rokmi sme boli svedkami Diamantového výročia kráľovnej Viktórie a oslávili šesťdesiatročnicu jej panovania. Vieš si predstaviť, že by v budúcnosti niekto vydržal tak dlho na tóne?“

„Ak sa to niekedy niekomu podarí, tak to bude opäť žena,“ vyhlásila Juliet so smiechom. „Alice, ja sa už tak teším!“

Keď jej Juliet rozprávala o svojich plánoch, Alice mala čo robiť, aby skryla závišť. A teraz, napriek tomu ako nehanebne sa zachovala, sa dozvie, že pôjde v šľapajach svojej kamarátky.

„Minulý týždeň odišla do Európy Juliet s rodičmi,“ povedala nahlas. „Jej rodičia sú presvedčení, že nové storočie treba privítať poznávaním cudzích krajín.“

Adele a Agatha si vymenili pobavené pohľady.

„Fenella a Jolyon mali vždy radikálne názory,“ smiala sa Adela.

„Ale veď oni majú pravdu, mama,“ vyhrkla Alice. „Vstupujeme do dvadsiateho storočia. Ktovie, čo nás v ňom čaká?“

„Alice má pravdu,“ prehovoril Norman. „Nepochybujem o tom, že sa dočkáme udalostí, o akých sa nám ani nesnívalo.“

Agatha sa usmiala na Alice. „Pravdupovediac, na také niečo som nepomyslela, ale máš pravdu, tá predstava dodá našej ceste na dôležitosti.“

„A kde začnete, teta Agatha?“ zaujímal sa Benedict.

„V Paríži,“ odvetila. „A tam sa rozhodneme, kam pôjdeme ďalej. Chlapci mi pomôžu naplánovať jednotlivé zastávky, chcem, aby tá cesta bola pre nás všetkých odmenou. Teba nevynímajúc, Alice.“

Keď dopili čaj, Norman, Hugo a Benedict sa ospravedlnili. Alice prekvapilo, že ju nik neposlal naspäť do izby. Práve naopak, jej mama s tetou sa pustili do debaty o tom, čo všetko bude potrebné zariadiť. Alice počúvala na pol ucha, už sa nevedela dočkať, ako napíše Juliet list a ako začnú spoločne plánovať, kde v Európe sa stretnú. Myšlienky jej opäť zaleteli k Ephraimovi. Pri pomyslení naňho pocítila záchvev nevýslovného šťastia. No vzápätí si spomenula na bolesť a stres, ktorý svojim blízkym spôsobila, a opäť ju premohol pocit hanby. Silou vôle sa prinútila na Ephraima nemyslieť a sústrediť sa len na to, o čom sa rozprávajú mama s tetou. Prekvapilo ju, ako pekne sa k nej všetci správajú, čakala, že jej neuvážené správanie sa skončí dlhým domácim väzením, nie takouto úžasnou ponukou.